

PRIVATE VANDLØB - PLIGTER OG RETTIGHEDER

Vandløbsloven omfatter vandløb, grøfter, kanaler, rørledninger og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande.

Hvorfor kan jeg opleve oversvømmelser?

Alle vandløb – også private vandløb – er beregnet til at kunne tage bestemte mængder vand. Kommer der mere vand, end der kan være i vandløbene, vil der komme oversvømmelser.

Der er flere forhold som kan medføre oversvømmelser:

- Store mængder vand fra kraftig regn eller fra tøbrud eller manglende vedligeholdelse af vandløbet
- Hvis jordoverfladen er frossen, kan vandet ikke trænge ned til rørledningen eller drænet, men vil blive liggende på oven på jorden
- Hvis et rørlagt vandløb eller et dræn bliver stoppet til eller falder sammen, kan vandet ikke trække væk
- Hvis et åbent vandløb er fuld af planter (grøde), vil det tage længere tid end normalt, før vandet kan trække væk.

Hvornår løber vandet væk?

Vandet løber væk, når der er blevet plads i vandløbene. Hvis rørlagte vandløb og dræn er stoppet til, kan det tage lang tid, før vandet løber væk.

Må vandet løbe oven på jorden?

Er der mere vand end hvad der kan være i vandløbene, vil vandet løbe oven på jorden. Vandet vil løbe ned ad bakke – og det har det lov til. Det betyder, at alle har pligt til at finde sig i, at der i perioder med meget vand kan løbe vand oven på jorden fra en ejendom til en anden ejendom. Det betyder også, at ingen har ret til at kræve, at alt vand straks skal være i vandløb eller dræn. Hvis dine åbne og rørlagte vandløb og dræn er i orden, kan ingen kræve erstatning for det vand, der løber ned ad bakke.

Hvem har pligt til hvad?

En af de vigtigste regler i vandløbsloven er, at alle har pligt til at vedligeholde alle slags vandløb – både åbne og rørlagte vandløb, gravede kanaler og dræn – på deres egen ejendom.

For offentlige vandløb har vandløbsmyndigheden påtaget sig denne pligt for grundejerne. Du har altså kun pligt til at vedligeholde private vandløb og dræn på din egen ejendom. Denne pligt skal du til gengæld tage alvorligt.

Hvis du ikke vedligeholder dine vandløb, kan dine naboer få skader og du kan komme til at betale erstatning for skaderne.

Hvem har ret til hvad?

De vandmængder, du har ret til at aflede, er netop de vandmængder, som kan være i de eksisterende vandløb og dræn. Hverken mere eller mindre.

Du har ikke ret til at aflede nye vandmængder til rørlagte vandløb og dræn, uden at du har fået en tilladelse. Du kan komme til at genere andre, så de ikke kan komme af med de mængder vand, som de plejer at kunne komme af med.

Hvem vedligeholder private vandløb?

Vedligeholdelsen af private vandløb påhviler bredejerne.

Det betyder, at hver enkelt bredejer er ansvarlig for at vedligeholde alle private vandløb på egen ejendom – det vil sige både at udføre og at betale for arbejdet med vedligeholdelse. Udskiftning af enkelte rør og udskiftning af længere strækninger med nye rør i samme beliggenhed og koter og med samme diameter betragtes som reparation og er dermed en del af vedligeholdelsen.

Udskiftning af rørledninger til anden beliggenhed og/eller anden diameter er at betragte som reguleringer, som skal godkendes af vandløbsmyndigheden.

Hvordan skal private vandløb vedligeholdes?

Vandløb – både åbne og rørlagte – skal vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Åbne vandløb:

Grødevæksten i vandløbene kan begrænses ved grødeskæring, dvs. planterne der bremser vandets frie løb slås væk. Der er også mulighed for at plante skyggegivende træer på vandløbets bredder.

Afskåret grøde skal optages, medmindre grøden ikke er til skade for vandløbet eller det vandområde, vandløbet udmunder i.

Slam, grøde og andet, der ophobes ved stemmeværker eller andre anlæg, skal fjernes, så det ikke føres videre til skade for vandløbet eller for det vandområde, vandløbet løber ud i.

Rørlagte vandløb:

Du skal sørge for at få rørledningerne spulet, rødderne skåret væk eller ødelagte rør skiftet ud. Når du spuler dine rørledninger, sender du sandet videre til din nabo. Du bør derfor sørge for at tage sandet op fra både rørledninger og åbne vandløb efter spulingerne.

Hvorfor indeholder loven regler om vedligeholdelse af private vandløb?

Nogle af vandløbslovens funktioner er at løse konflikter mellem grundejere om vandløbens brug og vedligeholdelse. Konflikterne bunder ofte i spørgsmål om, hvorvidt der er sket ændringer i vandføringen.

Vandløbsloven indeholder således udførlige beskrivelser af:

- Vedligeholdelse af alle vandløb - uanset deres klassifikation
- De enkelte bredejeres pligter og rettigheder

Vandløbsloven indeholder desuden udførlige bestemmelser om, at ændringer af vandløbene skal godkendes af vandløbsmyndigheden, samt om hvordan sådanne godkendelser skal udføres.

Der er eksempelvis:

- *Pligt til at udføre vedligeholdelse*
- *Forbud mod at ændre forholdene uden tilladelse*

Kan vandløbsmyndigheden fastsætte bestemmelser for vedligeholdelse af private vandløb?

Vandløbsmyndigheden kan ikke udarbejde regulativer for private vandløb. Men vandløbsloven giver mulighed for, at vandløbsmyndigheden efter anmodning fra bredejerne kan udarbejde bestemmelser for vedligeholdelsens omfang og udførelse. Sådanne bestemmelser vil nøje følge vandløbslovens ordlyd om vedligeholdelse af vandløb.

Kan der blive tale om erstatningsansvar?

Mangelfuld vedligeholdelse kan medføre erstatningspligt. Skader skal kunne henføres til den manglende eller dårlige vedligeholdelse af vandløbene.

Krav om erstatning kan rejses ved civilt søgsmål eller ved Taksationsmyndigheden (offentlige vandløb). Taksationsmyndigheden er en ankeinstans, der træffer afgørelse om erstatningens størrelse, når parterne ikke kan blive enige derom.

Den der søger en erstatning indbringer selv sagen for myndigheden.

Hvad er ikke tilladt ved vandløbene?

For at sikre den eksisterende afstrømning i vandløbet er der i vandløbsloven fastsat en række bestemmelser om, at visse ændringer ikke er tilladt uden godkendelse fra vandløbsmyndigheden:

1. Ændring af vands naturlige afløb:

Ingen må uden vandløbsmyndighedens tilladelse ændre vands naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere beliggende ejendomme. Det betyder, at naturligt vand skal have lov til at løbe, sådan som naturen giver mulighed for, dels som afstrømning gennem vandløbene og dels som overfladisk afstrømning som følge af regnskyl og tøbrud.

2. Bortledning af vand fra vandløb:

Ingen må uden vandløbsmyndighedens tilladelse bortlede vandet fra vandløbet, forandre vandstanden i vandløbet. Dette indebærer f.eks. at det ikke er tilladt at pumpe vand op fra vandløbet til vanding o.l. eller at bygge opstemninger i vandløbet, hvis der ikke er indhentet en godkendelse.

3. Ændring af vandløbets vandføring: Eksempelvis må du ikke:

- uden tilladelse grave vandløbene større eller lægge større eller mindre rør,
- grave grus og sten samt fast ler og fast jord op fra åbne vandløb.

Hvis du gør det, har du lavet en regulering, som kræver en tilladelse.

4. Regulering og anlæg af nye vandløb:

Ingen må regulere et vandløb eller anlægge et nyt vandløb uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Ved en regulering af et vandløb forstås en ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg.

Hvis du vil ændre vandløbets form eller størrelse, eller hvis du vil anlægge et nyt vandløb, skal du altid søge vandløbsmyndigheden om tilladelse til en regulering.

5. Beplantning ved rørledninger:

Ingen må foretage beplantning så nær rørlagte strækninger af vandløb, at der kan være fare for, at rørledninger beskadiges eller tilstoppes.

6. Medbenyttelse af vandløb:

Det er ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse tilladt at medbenytte vandløb, der er anlagt til særligt formål eller af en kreds af grundejere. Eksempler på vandløb som er anlagt til særlige formål er vandings- og pumpekanaler samt rørledninger.

Eksempelvis kræver tilslutning til rørlagte vandløb normalt en tilladelse til medbenyttelse fra vandløbsmyndigheden. Her kan der blive tale om, at den nye medbenytter skal betale til rørledningens fremtidige vedligeholdelse.

7. Ændring af broer og overkørsler:

Broer, overkørsler eller lignende må ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

8. Beskadigelse af vandløb:

Det er ikke tilladt at beskadige vandløb eller bygværker i og ved vandløbene.

Beskadiges vandløb, diger, bygværker eller andre anlæg omfattet af vandløbsloven, eller foretages foranstaltninger i strid med loen, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Loven har også fastsat straffebestemmelser i form af bødestraf.

9. Nedlæggelse af kabler og rørledninger i vandløb:

Der må ikke nedlægges rørledninger, kabler m.v. i vandløbene uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

Hvilke love handler om forholdene ved vandløb?

Reglerne om vandløb finder du bl.a. i vandløbsloven. Lovgivningen kan findes på biblioteket eller på www.retsinfo.dk

Spørgsmål kan rettes til vandløbsmyndigheden:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
VandMiljø
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 99313131
miljoe@aalborg.dk